

OSREDNJA KNJIŽNICA MOZIRJE

MOZIRJE

PROGRAM DELA ZA LETO 2016

Pripravila:
Petra Širko Poljanšek, prof.
direktorica

marec 2016

1. UVOD

Osrednja knjižnica Mozirje, s sedežem v Mozirju, Hribernikova ulica 1, je splošna knjižnica, javni zavod, ki opravlja splošno knjižnično dejavnost kot javno službo za potrebe Zgornje Savinjske doline. Kot samostojni javni zavod deluje od leta 2003. Knjižnica izvaja svojo dejavnost v sedmih krajevnih knjižnicah, s skupno 16.097 prebivalci (po stanju 1. 7. 2015 Statističnega urada RS).

Letni program dela je dokument, ki določa obseg, vsebino in organizacijo dela v Osrednji knjižnici Mozirje. Knjižnica ga oblikuje skladno z nalogami iz 2. in 16. člena Zakona o knjižničarstvu.

Pri načrtovanju letnih ciljev izhaja knjižnica iz določb Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. 73/2003, 70/2008), iz Standardov za splošne knjižnice, ki jih je leta 2005 sprejel Nacionalni svet za knjižnično dejavnost za obdobje 2005-2015 in je njihova veljavnost podaljšanja do leta 2017, iz Strateškega načrta Osrednje knjižnice Mozirje 2015-2020 ter iz specifičnih dejavnikov okolja.

Sredstva za izvajanje programa javne službe zagotavljajo knjižnici ustanoviteljica Občina Mozirje in občine pogodbene partnerice Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Luče, Gornji Grad, Solčava.

Ministrstvo za kulturo sofinancira letni nakup knjižničnega gradiva na osnovi poziva, na katerega se knjižnica vsako leto prijavi.

Del stroškov izvajanja dejavnosti krijejo tudi uporabniki v obliki plačil članarin, zamudnin, opominov ipd. v skladu s Pravilnikom o splošnih pogojih poslovanja knjižnice, ki ga je sprejel svet knjižnice, in v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS 2/03).

2. ZAKONSKE OSNOVE ZA DELOVANJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC

Delovati moramo po naslednji veljavni zakonodaji, ki ureja knjižnično dejavnost:

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Mozirje (Ur. List RS 76/2009)
- Zakon o knjižničarstvu (Ur. List RS 87/2001)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Ur. list RS 96/2002 in spremembe)
- Zakon o zavodih (Ur. l. RS 12/1991 in spremembe)
- Zakon o lokalni samoupravi (Ur. list RS 72/93 in spremembe)
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Ur. list RS št. 59/99)
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Ur. list RS št. 21/95)
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Ur. list RS št. 59/99)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. list RS 20/04 in spremembe)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Ur. list RS 40/2012)
- Zakon o razmerju plač v javnih zavodih (Ur. list RS 70/2005)
- Zakon o delovnih razmerjih (Ur. List RS 21/2013)
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS 45/94 in spremembe)
- Kolektivna pogodba za javni sektor KPJS (Ur. list RS 57/08)

- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS 73/2003, 70/2008)
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Osrednje knjižnice Mozirje (sprejet 19. 6. 2012)
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost za več občin in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. list RS 19/2003)
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. list RS 105/2003)
- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti (Ur. list RS 9/2009)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. list RS 29/2003)
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju (Ur. list RS 73/2005)
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Ur. list RS 51/2008)
- Standardi za splošne knjižnice: za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015, s podaljšanjem do 2017 (sprejeti na Nacionalnem svetu za knjižnično dejavnost 21. aprila 2005)
- Strategija razvoja splošnih knjižnic 2013-2020

Dejavnosti in naloge Osrednje knjižnice Mozirje opredeljuje Zakon o knjižničarstvu. V 2. členu zakon določa dejavnost knjižnice, ki je **javna služba**:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

V 16. členu Zakona o knjižničarstvu so opredeljene »splošne knjižnice«, ki izvajajo knjižnično dejavnost za prebivalce v svojem okolju, zagotavljajo pa tudi storitve za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami. Splošne knjižnice v skladu s 16. členom Zakona o knjižničarstvu poleg dejavnosti iz 2. člena tega zakona opravljajo še naslednje naloge:

- sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,
- zagotavljajo dostopnost in rabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

16. člen Zakona o knjižničarstvu govori tudi:

- splošne knjižnice so vključene v nacionalni vzajemni bibliografski sistem.

Knjižnica ureja svoje delovanje tudi z notranjimi akti, za potrebe poročanja in načrtovanja pa pripravi vsako leto naslednje dokumente: Polletno poročilo, Letno poročilo, Program dela, Finančni načrt.

3. MREŽA KNJIŽNIC

V mreži Osrednje knjižnice Mozirje deluje sedem krajevnih knjižnic, ki se nahajajo v vseh občinskih središčih našega področja, ter Muzejska zbirka Mozirje in Mozirjani:

1. Knjižnica Mozirje, Hribernikova ulica 1, Mozirje, tel.: 837-01-80, 837-01-82;
2. Knjižnica Gornji Grad, Tlaka 28, Gornji Grad, tel.: 5843-170;
3. Knjižnica Ljubno, Cesta v Rastke 10, Ljubno, tel.: 839-15-79;
4. Knjižnica Luče, Luče 80, Luče, tel.: 839-35-52;
5. Knjižnica Nazarje, Savinjska cesta 4, Nazarje, tel.: 839-01-44;
6. Knjižnica Rečica, Rečica ob Savinji 152, Rečica ob Savinji; tel.: 839-01-38;
7. Knjižnica Solčava, Solčava 10, Solčava
8. Muzejska zbirka Mozirje in Mozirjani, Savinjska cesta 4, Mozirje, tel.: 839-46-99
9. Izposojevališče (premična zbirka) v turistično-rekreativnem centru Golte

Ustanoviteljica knjižnice je Občina Mozirje, z občinami Gornji Grad, Ljubno, Luče, Nazarje, Rečica ob Savinji in Solčava pa imamo podpisano pogodbe o opravljanju knjižnične dejavnosti za njihovo področje.

Mreža knjižnic je dobro razvita, saj zadovoljujemo potrebe po knjižnični dejavnosti v vseh občinskih središčih. Vsak član knjižnice lahko katerokoli knjižnično gradivo, ki se nahaja v zbirki vseh sedmih knjižnic, prejme z medoddelčno izposajo v svoji krajevni knjižnici.

Pri načrtovanju in izvajanju nalog se poskušamo držati Pravilnika o načinu določanja skupnih stroškov osrednje knjižnice, ki zagotavlja knjižnično dejavnost za več občin in stroškov krajevne knjižnice, ter sprejetega in podpisanega Dogovora o sofinanciranju knjižnične dejavnosti za obdobje 2014-2016.

Knjižnica Mozirje izvaja skupne naloge in dejavnost za vse zgornjesavinjske občine. Skrbi za usklajevanje nabavne politike gradiva na območju, spremlja in usmerja strokovno delo na podlagi dogovorjene knjižničarske politike, organizira delo v krajevnih knjižnicah, skrbi za strokovno izpopolnjevanje knjižničarskih delavcev, zbira podatke o delovanju knjižnic na svojem območju, je nosilka knjižničnega informacijskega sistema, ima lastno bazo podatkov ter organizira medknjižnično izposajo.

4. PROSTOR IN OPREMA

4.1 Prostor

Prostorski pogoji v Knjižnici Mozirje so nezadovoljivi, prostorska stiska je zelo velika. Zmanjkuje prostora na knjižnih policah, prav tako ni prostora za ureditev manjše čitalnice in za izvedbo pravljicnih ur. Pogovori o tej problematiki potekajo od leta 2010 z ustanoviteljico Občino Mozirje, ki se problematike zaveda in načrtuje pridobitev novih knjižničnih prostorov v obdobju najmanj dveh let.

Prostorski problem bo treba začeti reševati tudi v krajevni knjižnici v Lučah, na kar občinsko upravo prav tako opozarjamo že več let.

4.2 Računalniška opremljenost, informacijsko delo in opismenjevanje

Če bo v letu 2016 objavljen razpis za nakup IKT opreme s strani Ministrstva za kulturo, se bomo prijaviли nanj in za nov računalnik za zaposlene v Knjižnici Ljubno in dva računalnika za zaposlene v Knjižnici Mozirje.

V Službi vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko so knjižnici ponudili brezplačno odsvojitve nekaj računalnikov, starih od dveh do treh let, ki jih zaradi tehnološkega napredka ne uporabljajo več. Ti računalniki so novejši in zmogljivejši, kot jih imamo za uporabnike v nekaterih krajevnih knjižnicah, zato jih bomo z obstoječimi zamenjali.

Za uporabnike je v naših knjižnicah na voljo šestnajst računalnikov z dostopom do svetovnega spleta.

V Mozirju je v knjižnici in njeni okolici urejen brezžični dostop do svetovnega spleta, zato lahko uporabniki dostopajo do spleta tudi s svojimi računalniki izven odpiralnega časa knjižnice.

Dostop do svetovnega spleta in uporaba računalnikov sta v vseh knjižnicah brezplačna.

V vseh knjižnicah so uporabnikom na voljo tudi tiskalniki, skupno jih je devet, prav tako pa imajo vse knjižnice, razen Solčave, telefonske aparate.

Zaposlenim je v knjižnicah na voljo trinajst računalnikov z vso potrebno opremo.

Aktivno smo vključeni v nacionalni vzajemni bibliografski sistem in s tem oblikujemo tudi svoj lokalni katalog knjižničnega gradiva, ki je dostopen preko svetovnega spleta.

Osnove računalniškega opismenjevanja bomo vključevali v redne dejavnosti, ki jih pripravljamo za osnovnošolsko mladino.

Nudili bomo pomoč pri uporabi storitev mCobiss in pomoč pri izposoji elektronskih knjig in **izposajo e-knjig preko portala Biblos.**

Preko spletne strani knjižnice www.knjiznica-mozirje.si je mogoče dostopati do e-virov, digitalne knjižnice in slediti vsem novostim, povezanim s knjižnično dejavnostjo.

Novosti o dogajanju v knjižnici bomo redno objavljali tudi na Facebook profilu knjižnice.

Obveščanje preko spletne strani in socialnih omrežij je nepogrešljivo, saj se vztrajno povečuje virtualni obisk knjižnice in knjižničnih storitev.

5. OSNOVNI PROGRAM

Z načrtovanimi sredstvi občin, deležem Ministrstva za kulturo RS (knjižnično gradivo in nakup IKT opreme) in delom lastnega prihodka načrtujemo nakup knjižničnega gradiva, ostali redni program in promocijsko dejavnost ter načrtovane projekte knjižnice.

5.1 Nakup knjižničnega gradiva in e-virov

V letu 2016 načrtujemo nakup knjižničnega gradiva po načelih dokumenta nabavne politike **Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva v letu 2016**, ki je v skladu s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in Nacionalnim kulturnim programom, in je

priloga javnemu pozivu **Ministrstva za kulturo** za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva, objavljen pa je na spletni strani knjižnice.

Načrtovana finančna sredstva za nakup knjižničnega gradiva v letu 2016 bodo v primerjavi z lanskim letom malce višja, saj so na Ministrstvu za kulturo upoštevali spremembe, ki smo jih naredili v knjižnici v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic v drugi polovici preteklega leta.

Obnovili smo organizacijsko enoto Knjižnico Nazarje, za katero smo pridobili dvakrat večje prostore. S prerazporeditvijo delovnega časa smo povečali tudi čas odprtosti osrednje knjižnice v Mozirju na 45 ur, kolikor določa Uredba, in zagotovili 5-urno odprtost ob sobotah.

Najpomembnejši kriterij pri dodeljevanju državnih sredstev pa ostaja višina sredstev, ki jih zagotavljajo lokalne skupnosti.

V letu 2016 načrtujemo nakup okoli **3.200 enot knjižničnega gradiva**.

Vodilo pri nakupu nam bo izgradnja aktualne, kakovostne in raznovrstne knjižnične zbirke, vsekakor pa bo nabava gradiva potekala strokovno in zelo gospodarno.

V letu 2016 se bomo temeljito posvetili tudi izločanju neuporabnega, zastarelega, obrabljenega in izgubljenega gradiva, da bomo vzdrževali aktualnost zbirke in standard knjižnične zbirke. Priporočen standard je 4 izvode knjig/prebivalca področja, mi pa ga sedaj presegamo, saj dosežemo 5,8 enot gradiva na prebivalca področja.

Osrednja knjižnica Mozirje bo letos začela **nabavljati tudi e-knjige preko portala Biblos**, kar bo v okviru že omenjenega poziva za nakup knjižničnega gradiva, financiralo Ministrstvo za kulturo.

Pri nabavi knjižničnega gradiva moramo upoštevati tudi strokovne smernice bibliotekarske stroke, ki so opredeljene v Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. To pomeni, da se moramo pri nabavi čim bolj približati razmerju **40% leposlovne literature** in **60% strokovne literature**, v okviru tega razmerja pa vsaj 30% literature za mladino do 15. leta in 70% za odrasle.

Tudi letos se bomo trudili bolj približati priporočilnemu odstotku pri nakupu strokovnega gradiva in bomo v ta namen kupovali manj naslovov lažje berljivih leposlovnih del. Dejstvo pa je, da še vedno nakupimo večji odstotek leposlovnega gradiva, kot je priporočeno. Nakup opravičujemo s štirimi bralnimi projekti za odrasle, med katerimi prednjači **bralna značka za odrasle**, in povečanim povpraševanjem po leposlovju v vseh krajevnih knjižnicah.

Nezahtevno leposlovno gradivo, ki je bolj iskano, zagotovimo v skladu z željami in potrebami uporabnikov knjižnice z medoddelčno izposajo v posamezni enoti, prav tako pa tudi strokovno gradivo, ki je praviloma dražje in ga lahko kupimo le v enem, redkeje v dveh izvodih.

Tudi v letu 2016 bo knjižnica obiskovalcem nudila brezplačen dostop do sicer plačljivih podatkovnih zbirk: EBSCO host Web, kjer najdemo strokovne članke v angleškem jeziku z najrazličnejših področij in elektronske knjige; GVIN, ki ponuja celovit pogled v poslovanje slovenskih podjetij; arhiv časopisa Večer; IUS Info s pravnimi informacijami, FIND info z informacijami s finančnega in davčnega področja; Press Reader, EBook Subscription Public Library Collection. Vsi člani in uporabniki knjižnice imajo na voljo brezplačen dostop tudi do svetovnega spleta in elektronske pošte.

Preglednica 1: Planiran nakup in lokacija gradiva

Knjižnica	Število enot 2015	Nakup 2016	Stanje 31.12.2016
Mozirje	63.216	1.889	65.105
Gornji Grad	7.519	285	7.804
Ljubno	8.715	294	9.009
Luče	3.852	174	4.026
Nazarje	3.984	294	4.278
Rečica	4.612	203	4.815
Solčava	2.775	61	2.836
SKUPAJ	94.673	3.000	97.873

5.1.2 Cilji letnega nakupa

Z vsebinsko bogatim prirastom želimo oblikovati kakovostno knjižnično zbirko, ki bo po obsegu, aktualnosti, vsebinski in oblikovni raznovrstnosti ter strukturi in kakovosti zadovoljevala štiri osnovne vloge knjižnice:

- izobraževalno,
- kulturno,
- informacijsko,
- socialno.

Glede na potrebe po komunikaciji pa dodajamo še peto vlogo – knjižnica kot komunikacijsko središče, pa naj gre za tehnološko in informacijsko vozlišče ali le prijeten prostor, kjer se ljudje radi srečujejo.

Z nakupom knjižničnega gradiva v letu 2016 bomo v knjižnici skušali zadovoljiti potrebe vseh svojih uporabnikov, tako odraslih kot otrok in mladine, torej vseh ciljnih segmentov v posamezni starostni populaciji: predšolskih otrok, šolarjev, srednješolcev, študentov, zaposlenih, brezposelnih, upokojencev.

Temeljno knjižnično zbirko bomo gradili tako, da bodo lahko tudi skupine prebivalcev s posebnimi potrebami (slepi in slabovidni, gluhi in naglušni ...) uporabljale oz. koristile čim več knjižničnega gradiva in ostalih informacijskih virov.

Vsekakor bomo tudi v letu 2016 poskrbeli za pretehtan izbor knjižničnih gradiv in ažurnost pri nabavi ter obdelavi gradiv, kar naši uporabniki še posebej cenijo.

Drugi cilji, povezani s knjižničnim gradivom:

- pridobivanje in digitalizacija domoznanskega gradiva,

- tekoče izločanje zastarelega in poškodovanega gradiva po strokovnih merilih,
- kakovost bibliografskih zapisov lokalnega kataloga.

Nabava knjižničnega gradiva je podrobno opredeljena v dokumentu nabavne politike Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva 2016, ki je objavljen tudi na spletni strani Osrednje knjižnice Mozirje.

5.2 Članstvo in delo z uporabniki

Statistični pregledi dela knjižnice v letu 2015 kažejo upad fizičnega obiska v knjižnici za izposojeno gradivo, a povečan virtualni obisk knjižnice. Podobne rezultate beležijo v številnih slovenskih knjižnicah, kar pomeni, da lahko v prihodnje pričakujemo močno povečano virtualno rabo knjižničnih storitev, zato bomo morali temu čimbolj prilagoditi tovrstno ponudbo. Za to bomo v letu 2016 poskrbeli z nakupom elektronskih knjig. Člani bodo tako lahko poleg fizične izposoje knjig v vseh krajevnih knjižnicah na svoje elektronske naprave naložili knjige v e-obliki.

Kljub temu da se knjižnica v digitalni dobi prilagaja spremembam, ne sme zanemariti velikega dela populacije, ki informacije in storitve še vedno pričakuje v analogni obliki.

Skušali bomo ohraniti oziroma vsaj za 1% povišati število aktivnih članov iz preteklega leta, ki je **3.811** in predstavlja **23,6%** vsega prebivalstva Zgornje Savinjske doline, medtem ko znaša slovensko povprečje 25%.

Aktivni člani so vsi člani, ki so si v zadnjem letu vsaj enkrat izposodili ali vrnili gradivo. Uporabnikov knjižnice, ki uporabljajo prostore, gradivo in opremo knjižnice, pa je bistveno več.

Standard za splošne knjižnice priporoča vključevanje vsaj 40% vseh prebivalcev in od tega vsaj 60% mladine do 15. leta.

Za ohranjanje in pridobivanje članstva bomo izvajali naslednje aktivnosti:

- pridobivali kakovostno ponudbo brezplačnih informacijskih storitev in dostopov do baz podatkov;
- individualno poučevali uporabnike za uporabo računalnikov, e-pošte, izpisov, dostopa do svetovnega spleta, COBISS/OPAC ipd.;
- pripravljali redna mesečna srečanja za razvijanje bralne kulture pri starejših in upokojenih – »Pogovori o knjigah, pogovori o življenju« v Knjižnici Nazarje, »Gornjegrajski bralni klub« v Knjižnici Gornji Grad, »Druženje ob knjigi« v medgeneracijskem centru Rečica ob Savinji, kasneje pa v Knjižnici Rečica ob Savinji;
- na ure pravljic bomo vabili vse otroke v starosti od 3 do 7 let;
- ure pravljic bomo organizirali v vseh krajevnih knjižnicah – v Mozirju enkrat tedensko; v knjižnicah Rečica, Gornji Grad in Nazarje dvakrat mesečno; v Lučah, na Ljubnem in v Solčavi pa enkrat mesečno;
- vsem staršem »pravljicarjev« bomo ponudili vpis otrok v knjižnico;
- organizirali bomo predstave za otroke (igrane ali lutkovne);
- pripravljali bomo bibliopedagoške ure za osnovnošolce in tudi njim ponudili vpis v knjižnico;
- pripravljali bomo zgibanke s podatki o knjižnici in njeni dejavnosti;
- skupaj z Ministrstvom za kulturo bomo nadaljevali projekt Rastem s knjigo za vse sedmošolce;

- skupaj z vsemi splošnimi knjižnicami v državi nadaljevali reševanje literarno-muzejskega MEGA KVIZA, ki je namenjen vsem stopnjam osnovnošolcev;
- osnovnošolci bodo reševali »MESEČNE KNJIŽNE UGANKE«, za kar jim bomo poklanjali skromne knjižne ali praktične nagrade;
- z vsemi knjižnicami na celjskem področju bomo sodelovali pri projektu PRIPOROČAMO, v katerem knjižničarji beremo kakovostne knjige in jih s kratko napisano in objavljeno vsebino na svetovnem spletu priporočamo našim bralcem;
- sodelovali bomo pri projektu slovenskih splošnih knjižnic Dobreknjige.si, to je spletnem portalu s priporočilno kakovostno literaturo;
- uporabnikom bomo nudili informacijsko opismenjevanje (uporabo COBISS/OPAC),
- promovirali bomo izobraževalne portale in ostale informacijske vire;
- za odrasle bralce bomo pripravili projekt 11. bralne značke za odrasle;
- v lokalnem časopisu bomo objavljali rubrike Novosti na knjižnem trgu, Knjiga meseca ter Najbolj brane knjige v mesecu;
- strokovni delavci bodo na seminarjih in izobraževanjih pridobivali nova znanja.

Določene storitve v knjižnici zaračunavamo po letnem ceniku, ki ga za leto 2016 nismo spreminjali in ostaja isti kot prejšnje leto, vključno z možnostjo brezplačne medknjižnične izposoje za gradivo, ki ga pridobimo iz knjižnic celjskega območja.

5.3 Domoznanstvo

Del knjižnične zbirke predstavlja domoznansko gradivo. To je gradivo različnih oblik, od dokumentov, razglednic, vinilnih plošč, fotografij, člankov, knjig ..., ki predstavlja kulturno dediščino Zgornje Savinjske doline.

Osnovni namen domoznanske dejavnosti je zbiranje, obdelovanje, hramba domoznanskega gradiva ter nudenje informacij uporabnikom o gradivu.

S to dejavnostjo pokrivamo celotno področje Zgornje Savinjske doline, navezujemo pa se na Osrednjo knjižnico Celje, ki je kot osrednja območna knjižnica koordinatorka za domoznanstvo.

Težišče domoznanske dejavnosti bo tudi v letu 2016 usmerjeno v zbiranje in ohranjanje ter strokovno bibliografsko obdelavo omenjenega gradiva. Zadnja leta se posebej posvečamo pridobivanju starih in redkih razglednic krajev Zgornje Savinjske doline, ki jih nabavljamo v okviru finančnih zmožnosti. V prihodnje bi radi dragocene stare razglednice, ki so zanimive za vse prebivalce Zgornje Savinjske doline, postavili na ogled z razstavo. Prav tako bi bila smiselna knjižna izdaja omenjene zbirke.

Pri tem se bomo povezovali predvsem z domoznanskim oddelkom območne Osrednje knjižnice Celje in sodelovali pri njihovih načrtovanih projektih s področja digitalizacije gradiv, predvsem v okviru virtualnega regijskega medpomnilnika Kamra. Aktivno bomo sodelovali tudi pri nastajanju oz. dopolnjevanju biografskega leksikona celjskega območja in Zasavja (celjskozasavski.si).

5.4 Knjižnično informacijsko opismenjevanje

Knjižnica predstavlja z rednim delom in prireditvami pomemben element pri vseživljenjskem izobraževanju občanov, visok delež njenih članov pa pomeni za lokalno skupnost aktivne, osveščene prebivalce.

Osnove računalniškega opismenjevanja bomo vključevali v redne dejavnosti, ki jih pripravljamo za osnovnošolsko mladino.

Poleg omenjenega utečenega programa bomo nudili izobraževanje za uporabo storitev mCobiss in pomoč pri izposoji elektronskih knjig in izposoji e-knjig preko portala Biblos.

Za organizirano računalniško opismenjevanje starejših uporabnikov v sedanji situaciji žal nimamo prostorskih in kadrovskih pogojev, vedno pa nudimo pomoč pri računalniških storitvah posameznikom, ki se zanjo priporočajo.

6. PRIREDITVENA DEJAVNOST

V letu 2016 načrtujemo približno trideset različnih **prireditev za odrasle**, ki bodo povezane s knjižnično dejavnostjo, kulturno dediščino in drugimi zvrstmi umetnosti:

- 11. bralno značko za odrasle Zgornjesavinjčani s knjigo v roki,
- domoznanske prireditve,
- predstavitve knjig, literarne večere in srečevanja z literarnimi ustvarjalci,
- potopisna predavanja,
- dokumentarne razstave
- likovne in druge vrste razstav,
- dramske uprizoritve.

Otroški program bo v letu 2016 vseboval naslednje vsebine:

- **ure pravljic** in ustvarjalne delavnice v vseh krajevnih knjižnicah – v Mozirju enkrat tedensko; v knjižnicah Rečica, Gornji Grad in Nazarje dvakrat mesečno; v Lučah, na Ljubnem in v Solčavi pa enkrat mesečno;
- **sodelovanje s šolami in vrtci** (t.i. **Vrtec na obisku**): po dogovoru bomo izvajali program z ogledom knjižnice za skupine iz vrtca in za razrede osnovnih šol iz vseh krajev naše doline;
- **družinske pravljicne matineeje in ustvarjalne delavnice** v Muzejski zbirki Mozirje in Mozirjani – pripravili jih bomo v sodelovanju s Kulturno-umetniškim klubom Potovke in Društvom prijateljev Mladine Mozirje;
- **ure pravljic v ruskem jeziku**;
- **gledališko predstavo Ledeno kraljestvo** v sodelovanju z gledališkim klubom OŠ Nazarje ob zaključku ur pravljic;
- **Knjižno uganko meseca**, ki je namenjena osnovnošolcem in jih spodbuja k samostojnemu iskanju informacij in uporabi knjižničnega gradiva. Izžrebanec prejme lepo praktično nagrado;
- **Slovensko knjižnično-muzejski MEGA kviz** (nacionalni program);
- **Rastem s knjigo** (nacionalni program): pod okriljem Javne agencije za knjigo RS, Ministrstva za kulturo in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport poteka projekt

spodbujanja branja za sedmošolce, v katerem knjižnica sodeluje z osnovnimi šolami pri načrtovanju obiskov šolarjev v knjižnici.

7. DELOVNA OBVEZNOST IN ODPRTOST KNJIŽNICE

Delovna obveznost v letu 2016 znaša 2088 delovnih ur. V seštevku ur so že upoštevani (odšteti) prazniki in dela prosti dnevi.

Muzejska zbirka bo v prazničnih dneh odprta oziroma zaprta po naslednjem razporedu:

ODPRTO	ZAPRTO
sreda, 27. april	petek, 1. januar
nedelja, 1. maj	ponedeljek, 8. februar
ponedeljek, 2. maj	ponedeljek, 28. marec
sobota, 25. junij	ponedeljek, 31. oktober
	nedelja, 25. december
	ponedeljek, 26. december

Preglednica 2: Prazniki in število delovnih ur:

Mesec	Delovna obveznost	Prazniki in dela prosti dnevi
Januar		petek-1. januar-Novo leto;
Februar		ponedeljek-8. februar-Slovenski kulturni praznik
April		ponedeljek-28. marec – Velikonočni ponedeljek
Maj		nedelja, 1. maj- Praznik dela; ponedeljek-2. maj Praznik dela
Junij		sobota, 25. junij – Dan državnosti
Avgust		ponedeljek, 15. avgust –Praznik Marijinega vnebovzetja
Oktober		ponedeljek, 31. oktober – Dan reformacije
November		torek, 1. november – Dan spomina na mrtve
December		nedelja, 25. december – Božič; ponedeljek, 26. december- Dan samostojnosti in enotnosti
SKUPAJ		2088 ur delovne obveznosti

V letu 2015 smo uskladili odpiralni čas knjižnice z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic v osrednji knjižnici v Mozirju in za sedem ur na teden povečali njen odpiralni čas. Prav tako smo za tri ure na teden povečali odpiralni čas v Knjižnici Nazarje, ki smo jo preselili v večje prostore. V letu 2016 je predvidena selitev Knjižnice Rečica iz Osnovne šole Rečica v nove in večje prostore Medgeneracijskega centra, kjer bo prav tako potrebno zagotoviti daljši odpiralni čas knjižnice.

Odpiralni čas knjižnice bo v prihodnje potrebno povečati še v Knjižnici Gornji Grad, vendar tega z obstoječo kadrovsko zasedbo letos še ne bomo mogli zagotoviti.

Občina Ljubno na javnem razpisu Zavoda RS za zaposlovanje letos po več letih žal ni dobila odobrenega delovnega mesta pomoč v knjižnici, tako da bo krajevna knjižnica odprta 10 ur na teden, medtem ko je bila s pomočjo javnih delavcev odprta vsak delovni dan.

V Knjižnici Nazarje smo s povečanjem odpiralnega časa zagotovili 10-urno tedensko odprtost, v osrednji knjižnici v Mozirju pa 45-urno tedensko odprtost, s čimer izpolnjujemo določila Uredbe 100%. V knjižnicah Luče in Solčava pa odpiralni čas presegamo.

Na našem področju velja normativ odprtosti vseh krajevnih knjižnic 68 ur tedensko, mi pa bomo z načrtovanimi spremembami letos dosegali 49 ur, kar pomeni 72%.

Preglednica 3: Plan odprtosti krajevnih knjižnic:

knjižnica	Dan odprtosti	Odperto Od - do	Število ur odprtosti	Določila uredbe	Doseganje
Mozirje	ponedeljek	8 - 15	7	8	
	torek	8 - 18	10	8	
	sreda	8 - 15	7	8	
	četrtek	13 - 19	6	8	
	petek	8 - 18	10	8	
	sobota	8 - 13	5	5	
Skupaj			45	45	100%
Gornji Grad	torek	11 - 14	3		
	petek	16 - 19	3		
Skupaj			6	15	40%
Ljubno	ponedeljek	11 - 15	4		
	sreda	14-17	3		
	četrtek	16 - 19	3		
Skupaj			10	15	66,6%
Luče	torek	15 - 18	3		
	četrtek	9 - 12	3		
Skupaj			6	4	150%
Nazarje	ponedeljek	10 - 14	4		
	sreda	12-15	3		
	četrtek	16 - 19	3		
Skupaj			10	15	66,6%
Rečica	ponedeljek	13-15	2		
	torek	11 - 16	5		
	sreda	14 - 17	3		
Skupaj			10	15	66,6%
Solčava	torek	14 - 18	4		
	sreda	10 - 13	3		
Skupaj			7	4	175%
SKUPAJ VSE			94	113	83,1%
KNJIŽNICE					

8. PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI

8.1 Stiki z javnostmi, informacijska dejavnost

Podatke o prireditvah, ki jih organiziramo v knjižnici, bomo redno objavljali v Napovedniku dogodkov tednika Savinjske novice in v mesečnem napovedniku dogodkov, ki ga urejajo na Občini Mozirje.

Prav tako bomo v lokalnem časopisu nadaljevali z rednim objavljanjem treh knjižnih rubrik, in sicer *Novosti na knjižnem trgu*, *Knjiga meseca* ter *Najbolj brane knjige v mesecu*.

Novosti o dogajanju v knjižnici bomo redno objavljali tudi na spletni strani in FB profilu knjižnice.

Članke vseh naših prireditev in drugih aktivnosti objavljamo v časopisu Savinjske novice, odmevnejše pa tudi v časopisih *Naš čas*, *Novi tednik*, *Večer*, na radijski postaji Velenje ter na televiziji VTV.

8.2 Sodelovanje v kraju in izven kraja

Raznovrstne dejavnosti, namenjene uporabnikom knjižnice, so povod za sodelovanje z mnogimi javnimi zavodi, društvi, institucijami in lokalnimi mediji.

Nadaljevali bomo s sodelovanjem z zavodi in društvi v dolini (osnovne šole, vrtci, glasbena šola, različna društva, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, ...) in širše (Osrednja knjižnica Celje, ...) ter iskali partnerje za morebitne skupne projekte.

V Gornjem Gradu skrbimo za povezanost s posebnimi skupinami uporabnikov, saj je obisk varovancev Centra starejših precejšen (vsi ti varovanci imajo brezplačno članarino in ostale storitve.)

Glede na vse omenjeno bo knjižnica poskušala pridobiti dodatna finančna sredstva z iskanjem donatorjev ter s prijavo na različne razpise, kamor bomo prijavi določene projekte.

9. STROKOVNI KNJIŽNIČNI DELAVCI IN KADROVSKI NAČRT

Kadrovski načrt Osrednje knjižnice Mozirje za leto 2016 je izdelan v skladu s 46. in 47. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo, Aktom o sistemizaciji delovnih mest v Osrednji knjižnici Mozirje (sprejetim 19. 6. 2012 na Občinskem svetu Občine Mozirje) in Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe.

V letu 2016 bo v Osrednji knjižnici Mozirje zaposlenih šest strokovnih delavcev in direktorica. Predvidevamo da bo zaposlitev sledeča:

- direktorica
- bibliotekarka
- višja knjižničarka
- višja knjižničarka
- knjižničar

- knjižničarka
- muzejski sodelavec

Kot je bilo že omenjeno, načrtujemo v letu 2016 povečanje odpiralnega časa tudi v Knjižnici Rečica zaradi predvidene pridobitve novih prostorov za knjižnico. Zaradi kadrovske podhranjenosti si bomo skušali pomagati z zaposlitvijo delavca preko programa javnih del ali dela preko študentskega servisa oziroma zaposlitvijo s krajšim delovnim časom za določen čas.

Število zaposlenih v knjižnici ne zadošča pogojem, ki jih predpisujejo Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in Standardi za splošne knjižnice.

Po pravilniku bi v splošni knjižnici morali zaposlovati 70% bibliotekarjev oziroma višjih knjižničarjev s VII oz. VI. stopnjo izobrazbe ter 30% drugih strokovnih delavcev, kar bi za našo knjižnico pomenilo 6,5 bibliotekarja oz. višjega knjižničarja ter 2,8 knjižničarja, skupno torej **9,3 strokovnih delavcev**.

Prizadevanja za nove zaposlitve morajo še naprej ostati prioriteta knjižnice, saj bi ji omogočile boljše, bolj strokovno in bolj smotrno delo.

9.1 Izobraževanje zaposlenih

Permanentno izobraževanje zaposlenih je nujno za razvoj knjižnice. Knjižnica bo za zaposlene organizirala notranja in jim omogočala zunanja izobraževanja glede na potrebe oziroma zahteve stroke, kajti informacijska tehnologija in avtomatizacija dela zahtevata nenehno izpopolnjevanje.

V letu 2016 načrtujemo naslednja izobraževanja:

- izobraževanja za mladinske knjižničarje, ki jih enkrat mesečno organizira Pionirska knjižnica v Ljubljani;
- izobraževanja za pripravo na strokovni bibliotekarski izpit v NUK-u;
- izobraževanja za delo v novi programski opremi COBISS3 na Institutu informacijskih znanosti v Mariboru;
- izobraževanja za direktorje splošnih knjižnic;
- redni letni posvet sekcije splošnih knjižnic;
- izobraževanja in sestanki Društva bibliotekarjev Celje;
- primerna izobraževanja različnih ponudnikov, ki jih bomo zasledili med letom.

10. MUZEJSKA ZBIRKA

Muzejska zbirka Mozirjani se nahaja v prostorih na Savinjski cesti 2 in združuje zbirko Mozirje in Mozirjani ter osebno zbirko Aleksandra Videčnika.

V letu 2016 bo odprta po naslednjem razporedu:

- torek, četrtek: 9.-12. ure
- sreda, petek: 15.-18. ure
- ponedeljek in vikendi: zaprto, ogled je možen po dogovoru
- prazniki: zaprto, razen v spomladanskem in poletnem terminu

Za napovedane skupine se čas odprtosti prilagaja.

Za delo v zbirki je zaposlen muzejski sodelavec s polnim delovnim časom, ki sicer opravlja tudi knjižnično dejavnost v osrednji in krajevnih knjižnicah. V zbirki je zadolžen za vodenje obiskovalcev po zbirkah, skrb za urejenost razstavljenih eksponatov in dokumentov ter skrb za urejenost prostorov. Za pomoč v zbirki in izvajanje pravljčnih ur je zadolžena bibliotekarka, ki je sicer prav tako redno zaposlena v Osrednji knjižnici Mozirje.

V zbirki bomo organizirali domoznanske večere in razstave. Na ogled zbirke s pripravo bibliopedagoških ur bomo vabili skupine učencev osnovnih šol.

Od januarja do marca 2016 pripravljamo v sodelovanju s kulturno-umetniškim klubom Potovke in Društvom prijateljev mladine Mozirje tri mesečne družinske pravljčne matinee z ustvarjalnimi delavnicami: *Lonec pravljic*, *Povodni mož* (ob slovenskem kulturnem prazniku) in *Čriček in mravljica*.

V letu 2016 smo se z upravo Hotela Benda dogovorili, da v turistično ponudbo, ki jo bodo svojim gostom pripravili v obliki natisnjene brošure, vključijo ogled obeh muzejskih zbirk z 10% popustom.

Vstopnina za obiskovalce v zbirki je sledeča:

0,90€ odrasli-posamezniki

0,70€ odrasli-skupine

0,50€ otroci in mladina

Muzejsko zbirko v celoti financira Občina Mozirje kot njena ustanoviteljica. S posebnim sklepom št. 062-02/04-07, z dne 8. 10.2004, jo je predala v upravljanje Osrednji knjižnici Mozirje.

11. ZAKLJUČEK

Program dela je zastavljen okvirno in ga bo možno izpolniti ob polni prisotnosti vseh zaposlenih, ob maksimalni angažiranosti zaposlenih ter rednem pridobivanju sredstev.

Knjižnico, informacijsko in kulturno središče lokalnih skupnosti, razvijamo zaradi potreb prebivalcev. S sredstvi, ki so nam namenjena v letu 2016, bomo ravnali gospodarno, zaposleni se bomo trudili uresničiti cilje, uporabnikom pa bomo nudili zeleno gradivo in kakovostne informacije. Naša največja vrednota ostaja zadovoljni uporabnik, ki v knjižnici pridobi vse informacije, ki jih išče.

